

Stockholm 2009-01-28

Konstitutionsutskottet

Ink 2009 -01- 29

Dnr 050-1400-2008/09

Begäran hos konstitutionsutskottet om granskning av statsrådet Christina Husmark-Perssons styrning av Försäkringskassan

I de nya regler som infördes för sjukskrivna från halvårsskiftet 2008 fanns en bestämmelse som innebar en försämring för de som inte led av "mycket allvarliga sjukdomar". De skulle få sin ersättning sänkt från 80 till 75% och riskera utförsäkring efter 18 månader. I propositionen (2007/08:136) angavs att om särskilda skäl förelåg kunde de försäkrade – efter ansökan – få sjukpenning för fler dagar. Regeringen skrev också att det ska vara "en restriktiv tillämpning" att det skulle röra sig om "synnerliga skäl och att det endast bör omfatta personer som är arbetsoförmögna på grund av mycket allvarliga sjukdomar. Exempel på sådana sjukdomar är vissa tumörsjukdomar, neurologiska sjukdomar såsom ALS eller om den försäkrade väntar på transplantation av ett vitalt organ."¹

Försäkringskassan tolkade detta som att det krävdes i princip livshotande tillstånd för att särskilda skäl skulle beviljas. Denna bedömning var, mot bakgrund av de exempel som räknades upp i propositionen, inte svår att dela. Behov av transplantation av vitala organ är självklart ett livshotande tillstånd. ALS är en sjukdom med 100% dödlig utgång och att bara vissa tumörsjukdomar inkluderades tyder på att även de skulle vara av en livshotande natur.

Regeringens proposition innehöll således en stupstock i försäkringen för en del med mindre allvarliga tumörsjukdomar. De skulle utförsäkras och hänvisas till kommunalt försörjningsstöd för sin överlevnad.

När Försäkringskassan sedan meddelar de försäkrade innebörden i regeringens beslut bryter en proteststorm ut. Socialförsäkringsministern Christina Husmark-Persson tar då kontakt med Försäkringskassans ledning och meddelar de att "missförstått" propositionen.² Ministern gör sedan sin egen tolkning av propositionen i Svenska Dagbladet " –Det finns ingen som är allvarligt sjuk som kommer att bli utan

¹ Prop. 2007/08:136 sid. 80-81

² Sveriges Radios Ekosändningar den 4 juli 2008.

ersättning. För dem finns ingen bortre gräns.”³ I detta uttalande saknas de formuleringar om restriktivitet som finns i propositionen och begreppet ”mycket allvarliga sjukdomar” är nu nedskalat till ”allvarligt sjuk”. Försäkringskassan och socialdepartementet har sedan ett krismöte varefter Försäkringskassan backar från sin tolkning och i stället anammar den tolkning ministern gjort.

För mig är det uppenbart att socialförsäkringsministern genom sina uttalanden och agerandet i övrigt har tagit en mycket aktiv del i det arbete som enligt regeringsformen åligger myndigheterna i myndighetsutövning gentemot enskilda.

Jag vill därför att konstitutionsutskottet granskar om inte socialförsäkringsminister Christina Husmark-Perssons agerande strider mot bestämmelserna i regeringsformens 11 kap. 7§

Leif Jakobsson

³ Svenska Dagbladet 4 juli 2008